

Brigádélet

„Becsüljük egymást”

Ötszáznál biztosan többet, ezernél talán kevesebbet lapoztam végig... Olvastam, olvastam, a brigádnaplókat; tényeket, elismert munkasikereket láttam bennük regisztrálva — legtöbbször semmi többet.

Sokszor elgondoltam: mitől válik közösen dolgozó emberekből valóban közösség? Öröm volt, hogy nemrégiben találkoztam egy igazi közösséggel. Naplójuk első oldaláról idézek:

„Megkezdődtek a brigádszervezések. A mi brigádunk is most alakult, megtartottuk az első brigádértekezletet és megbeszéltük, hogy mit vállalunk. Öten vagyunk, minden tag kapott feladatot. Döntöttünk a brigád nevével is. Egyhangúlag a Vörös Csillag nevet választottuk; ötágú a csillag, s öt asszony dolgozik a brigádban. Öt asszony — a csillag öt ága.”

— Vörös Istvánnét kérészem.

— Nézzen csak oda. Ott, a szalagon, az az asszony. Kimagaslik a többiek közül!

— Kimagaslik? — kérdezek vissza. — Miben? — Mindenben.

Vörös Istvánné, a vezetője az öt asszonyból álló, egymás mellett munkában, magánéletben, jóban-rosszban kitartó kollektíva vezetője.

Az üzemvezetőjük, Balatoni József mondja róluk:

— Vállalták, hogy betanítják az új dolgozókat. Nem kis dolog ez. A csontozás ügyességét, szakértelmét igénylő munka. Tulajdonképpen a késztermék, a híres szegedi szalámi minősége múlik rajta. Kezdetben bizony fogni kell a betanuló dolgozó kezét, és nemcsak jelképes értelemben.

— Tudom, hogy nehezet kérdezek. Tudná-e őket egyetlen mondattal jellemezni?

Az üzemvezető elmosolyodik:

— Nem. Nehéz volna. Csak annyit mondom: velük már egy-egy szemvillanásból is megértjük egymást.

A brigádvezető a naplóba ragasztott képeket mutatja. Új tagjuk van, Csonka Jánosné.

— És Dávid Istvánné?

— Az ő neve is benne van a naplóban, ám Dávidné egy időre tiszteletbeli brigádtaggá változott.

— Tiszteletbelivé?

— Megszületett a Dávid családban a második gyerek, vele van otthon.

— Ezért a tisztelet?

— Asszonyok vagyunk, tudjuk, mi az: szülni. Ezért is a tisztelet. Persze az, hogy tiszteletbeli tag lett, az azt is jelenti, hogy visszavárjuk.

Patkó Sándorné képre téved a tekintete.

— Mancus nem jön többé — mondja szomorúan. — Beteg. Nemrégiben volt bent

leszámolni, leszalálékolták. Egy éve már, hogy megbete-

gedett. Nagyon remélte, hogy felgyógyul, hittük mi is, de sajnos nem így történt.

Nézegetjük a brigádnaplót. „Patkóné még mindig beteg. A brigád úgy határozott, hogy közösen meglátogatjuk. Mentünk is mindannyian. Vigasztaltuk, biztattuk, hogy ne keseredjen el, mert azt mondta, hogy nagyon hiányzik neki a közösség.”

Amikor a brigád megalakult, abban a hónapban Patkó Sándorné teljesített a legtöbbet, 127 százalékos.

A bejegyzések egyszerű, emberi hangja meghallható minden nap. Brigádnapló az övék. Bizonyosságul csak két idézet:

„Kellemes karácsonyt és sikerekben, boldogságban gazdag új évet kíván Tápe-ről a II/B osztály.”

(A brigád tagjai közül három Tápén laknak. Valamikor a népi együttesben táncoltak. Laczi Mihályné 1951-ben a berlini Világ Ifjúsági Találkozón is részt vett. Vörös Istvánné ma is tagja a „világ közepe” Röpül páva körének. A Vörös Csillag brigád patronálja a tápéi iskolát.)

Es nemcsak ezzel a korosztállyal törődnek.

„Meglátogattuk karácsony előtt a nyugdíjas Magdi néit és Vigh néit. Egy kis édességet és főleg szeretetet vittünk.”

A művezetőjük mondja róluk:

— Motorjai a munkának, élesztői a vállalati közéletnek, s ami fontos még: elviszik a gyár brigádjainak jó hírét a városba is. Eljárnak a Juhász Gyula Művelődési Központba, a brigádklubba és a nők klubjába. Tanulnak. A brigádvezető marxista középiskolába jár.

Engem mégsem ez ragadott meg. Hanem sokkal inkább a következő bejegyzés: „Huszonhatodikára, Annanapjára nagy meglepetést szerveztünk a brigád Anci-jának. Váratlanul toppantunk be hozzá felköszönteni. Sírt örömben. Azt sem tudta, hogy mivel vendégeljen meg bennünket.”

A brigádvezető mondja: — Tudja, Ancinak korán meghalt a férje, segítőnk kellett neki, hogy visszatérjen az életbe, újra megtanuljon nevetni...

— Mitől jó ez a brigád, mitől kiváló? — kérdezem.

Vörös Istvánné eltűnődik: — Igyekszünk helytállni a munkában. Szeretjük, becsüljük egymást.

Petri Ferenc

Országgyűlési bizottság ülése

A hazai ipar és mezőgazdaság adja a belkereskedelemben forgalomba hozott árucikkek 82 százalékát. A belkereskedelmi törvényjavaslat tárgyalva ezért vitatta meg tegnap az országgyűlés ipari bizottsága, hogy mit kell tenniük az érintett minisztériumoknak, vállalati vezetőknek, a fogyasztói érdekek szolgálatában.

Légáramos anyagszállítás

A légáramos anyagszállítás — hadüzenet a zsákolásnak, lapátolásnak, környezetszennyezésnek. Hazánkban jelenleg több mint 20 millió tonna poros, vagy aprószemcsés anyagot mozgatunk zárt rendszerben, pneumatikus úton, üzemben belül és üzemek között. Ez kétszerese a tíz évvel ko-

Fontos emberek

Tovább is fokozható: nagyon fontos emberek a művezetők. Sajnálatos, hogy volt olyan időszak is, amikor erről megfeledkeztek. A termelés első vonalában, közvetlenül a munkások és gépek között, mellett helyezkednek el, s tevékenységük színvonala meghatározó a termelékenység, a minőség és az emberi kapcsolatok alakulásában. Eppen öt évvel ezelőtt rendezte státuszukat miniszternácsi rendelet, körülírva a munkahely irányításával, ellenőrzésével, a kollektívák vezetésével kapcsolatos teendőiket, jogállásukat. E rendelkezés végrehajtása közben is sok minden változott és befolyással volt a művezetők helyzetére. Többek között a munkások élet- és munkakörülményeinek javítására tett intézkedések minden tekintetben érintették a termelést közvetlenül irányító vezetőket is. Sokat változott a szegedi és a környékbeli ipar szerkezete, egyre inkább szétváltak a gyártás-irányítás, a gyártásszervezés és a gépek üzemeltetésének teendője, de az irányítási és a döntési szintek is elmozdultak korábbi, merevnek tartott helyükről, s ugyanakkor bővültek a szakszervezeti jogkörök és fejlődött az üzemi demokrácia fórumrendszere. E tények hatással voltak és vannak a művezetők gyakorlati tevékenységére.

Nemrégiben az SZMT közgazdasági osztályának munkatársai és más tisztségviselők részletesen áttekintették a megyében levő gyárak és üzemek művezetőinek helyzetét, nyolcvan művezetőt külön is kikérdeztek, tőlük személyes tapasztalataikról érdeklődtek. Különös újdonságokkal nem találkoztak, s ez inkább megnyugtató, mint zavaró. Csongrád megye üzeimeiben, gyáraiban közel három és fél ezer művezető (közvetlen termelés- és forgalomirányító) dolgozik. Legtöbbször a könnyűiparban (1350), a nehéziparban (750) és az építőiparban (620) tevékenykednek. A gyakorlati példák azt igazolják, hogy a legtöbb vállalatnál a művezető egy területileg és technológiailag összefüggő részlegnek az átfogó irányításával foglalkozik, teljes jogú vezetője a hozzá tartozó munkaterületen végzett termelésnek. Megfelelő kötelezettségekkel és jogokkal van felruházva, s ő áll legközelebb a dolgozókhoz, ezért a vállalati és üzemi feladatok végrehajtásában szerepe meghatározó.

Megnyugtató, hogy a vállalati vezetők és a termelő munkában részt vevő beosztott dolgozók egyaránt elégedetten nyilatkoznak a művezetőről. Bár a művezetők jog- és hatáskörének rendezése nem mindenütt kifogástalan. Az értékelések is igen eltérőek, sok helyütt szélesebb körű vállalati fórumokon minősítik a művezetők munkáját, más üzemekben szűkebb körben, igazgatói tanácsulésen. Kevés olyan vállalat van a megyében, ahol igényesebben terveznek a művezetők földadatait. Csupán a Kenderfonó és Szővőipari Vállalatnál figyelhető meg eltérés, ahol korszerűbb művezetői modellkísérleteket folytattak, sikerrel. A művezetők jogaira és kötelezettségeire vonatkozó vállalati szabályozások itt-ott már elavultak, mert igen régen fogalmazták meg azokat. Ebben az évben szabályozták a gumigyárban és most ké-

szítik a DÉLÉP-nél a művezetők jogállásának leírását. Néhány helyen olyan törekvés is tapasztalható, hogy a művezetőket, s más termelésirányítókat a munkás-állományba sorolják. Adatszerűen még érdemes megjegyezni, hogy a nők aránya viszonylag alacsony a művezetők karban, még a textiliparban sem több egyharmadnál, az élelmiszeriparban mindössze 18 százalék. A HÓDGEP és a Taurus Gumigyár szegedi üzemében nem is foglalkoztatnak női művezetői munkakörben. Persze, ezt a tényt főlegesen volna elmarasztalóan fölemlíteni, mert végül is nem az üzem hibája ez.

Örvendetes viszont, hogy a művezetők többsége komoly és hosszú szakmai gyakorlattal, megfelelő iskolai végzettséggel rendelkezik. Statisztikai adatokból kiderül, a megye vállalatainál a művezetőknek 60—64 százaléka 5—15 év közötti gyakorlat-tal rendelkezik. Környezetükben vannak bizonyos helyzeti előnyök is, így például az, hogy itt található több közép- és felsőfokú szakiskola, s a textilipar, az élelmiszeripar és a mezőgazdaság könnyebben jut szakemberhez. De ide sorolható a korábban is igen jó hírű szegedi gépipari és építőipari szakközépiskola is. Ennek is köszönhető, hogy a megyében dolgozó művezetők iskolai végzettsége minden tekintetben jónak mondható. Hetven százalékuk technikai vagy szakközépiskolai végzettséggel rendelkezik, 7 százalékuknak van főiskolai vagy egyetemi diplomája. A továbbképzésük is rendben levőnek tartható, hiszen az üzemekben és területi szervezetben állandóan indítanak tanfolyamokat.

Megállapították a vizsgálatok során, hogy a művezetők egyre növekvő terheket ró a gyártásszervezési és technológiai folyamatok ellátása, ezért gyakran hivatkoznak túlterhelésre. Mindenesetre az kiderül egy fölmérésből, hogy a művezetők munkaidejüknek körülbelül 20 százalékát fordítják az elvégzendő feladatok végrehajtásának megszervezésére, ettől csak a mérleggyár, a paprikafeldolgozó gyakorlata tér el igen nagy mértékben a szervezés oldalára. Az adatok arról árulkodnak, hogy a művezetők viszonylag kevés időt szentelhetnek a beosztott dolgozók munkájának ellenőrzésére, a munkatársi kapcsolatok ápolására, újítási feladatokra, s ami igen fontos volna, a nevelésre, a munkamódszerek átadására.

A szakszervezeti tisztségviselők fontosnak tartják, hogy ahol szükséges, ott szabályozzák újra a művezetők jogait és kötelezettségeit. Javítsanak a bérezési és más anyagi ösztönzési rendszerükön, hogy a ma még nem ritka bérfelesztéseket feloldják. Az általános kép mindenesetre megnyugtató, a művezetők döntő többsége feladatát jól ellátja, eredményesen vezeti és irányítja a reá bízott társak munkáját. Azért is jó ez, mert senkinek sem lehet közömbös — sem a beosztottaknak, sem pedig a vállalati vezetőknek — milyen színvonalon „dirigálnak”, élnek és dolgoznak a termelés első vonalában levő vezetők.

Gazdag István

Vízügyi igazgatóságok versenye

Értékelés Szegeden

Az Alsó-tiszavidéki Vízügyi Igazgatóság a Nagy Október 60. és a MEDOSZ megalakulásának 25. évfordulója tiszteletére munkaversenyt kezdeményezett tavaly az ország vízügyi igazgatóságai számára. A versenyfelhíváshoz kilenc igazgatóság csatlakozott. Az eredmény ki hirdetésére az igazgatóságok vezetőinek jelenlétében tegnap, szerdán az ATIVIZIG központi színházában került sor. Veress Miklós, az Országos Vízügyi Hivatal osztályvezetője és dr. Becsei Róbert, a MEDOSZ elnökségének tagja felszólalásában

meltatta a verseny jelentőségét, s megállapította, hogy a beruházási tervek maradéktalan teljesítése, a termelőberendezések kihasználtságának növelése, a társulatok együttműködésének fokozása, az újítási kedv fellendítése, a vízügyi ágazat fejlődését szolgálta.

A szegediek felhívására meghirdetett munkaversenyben a szolnoki igazgatóság végzett az első helyen. Kézzel maradt mögötte a második helyezést elért győri igazgatóság. A pécsi és a harmadik a rangsorban, Szeged sem maradt el, eredményei alapján az ATIVIZIG a negyedik helyet szerezte meg a budapesti vízügyi igazgatóság előtt. A munkaversenyben részt vevő igazgatóságok átvették az OVH és a MEDOSZ elismerő oklevelét, az első öt helyezettet 9 dolgozója számára az Országos Vízügyi Igazgatóság szlovákiai ajándékutalványt szerezett.

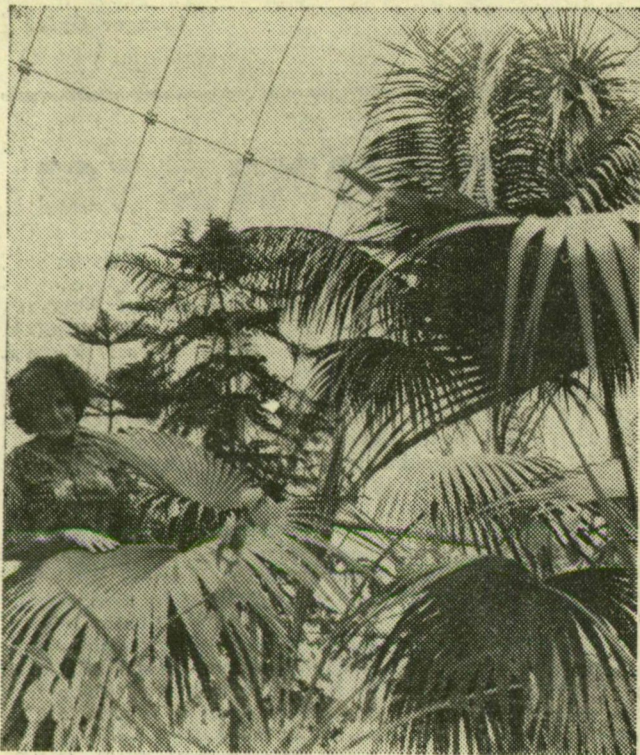
A tegnapi összejövetelen a szolnoki igazgatóság kezdeményezésére a jelenlevők elhatározták, idén — a vízügyi igazgatóságok megalakulásának 25. évfordulója tiszteletére — tovább folytatják a versenyt.

Fejlesztik a rizstermelést

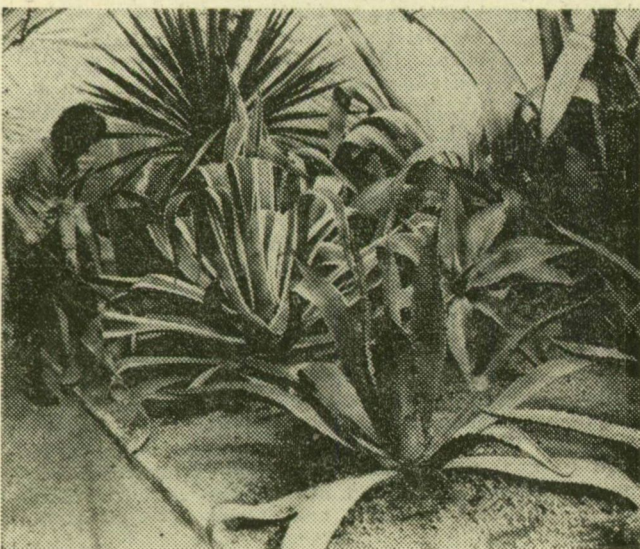
Az állam újabb intézkedésekkel támogatja a rizstermelő gazdaságokat —, jelentették be szerdán a Szolnokon megrendezett országos rizstermesztési tanácskozáson. A jelenlegi 40 százalék rizstermelési támogatáson túl — egyedi elbírálás alapján — további átlagosan 20 százalék, de kellő indokok maximálisan 30 százalék kiegészítő támogatást is kaphatnak az üzemek.

Az állam segítségével 1980-ig 16 ezer hektárnyi rizstelep rekonstrukciójára és 4500 hektár új rizstelep megépítésére kerül sor, 1982-ig pedig több mint 22 ezer hektárnyi rizsföldet tesznek ismét termékenyebbé és 13 ezer hektárnyi új telep is megépül.

A tanácskozás vitájában egyöntetűen leszögezték, hogy hazánkban indokolt és szükségszerű a rizstermelés fejlesztése, s ennek megfelelően a termelés komplex feltételeinek megteremtése.

Magasított szerkezetű főliaházakban a pálmák

Mexikói hangulatot árasztanak az agavék